

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення Вченої ради СНАУ

Протокол № _____

від «____» _____ 2025 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказ ректора СНАУ

№ _____

від «____» _____ 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про Центр колективного користування науковим обладнанням
з новітніх агротехнологій
«Лабораторія екологічного землеробства та природокористування»

Суми 2025

1. Загальні положення

1.1 Центр колективного користування науковим обладнанням з новітніх агротехнологій «Лабораторія екологічного землеробства та природокористування» (далі Центр) створений на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 02.05.2018 № 444 «Про створення центрів колективного користування науковим обладнанням» (далі – Наказ МОН) та є структурним підрозділом науково-дослідної частини Сумського національного аграрного університету (далі – Університет). Центр не є юридичною особою.

Повна назва українською мовою – Центр колективного користування науковим обладнанням з новітніх агротехнологій «ЛАБОРАТОРІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ».

Скорочена назва українською мовою – ЦКНО «ЕкоЛаб».

Повна назва англійською мовою – Center for the collective use of scientific equipment for the latest agricultural technologies «LABORATORY OF ECOIOLOGICAL AGRICULTURE AND NATURE MANAGEMENT».

Скорочена назва англійською мовою – CCSE «EcoLab».

Засновником Центру є Сумський національний аграрний університет. Користувачами Центру є навчальні заклади, зазначені в наказі Міністерства освіти і науки України № 444 від 02.05.2018 року.

Центр може мати печатку, штампи, логотип, бланки з власним найменуванням.

1.2 Це Положення визначає мету діяльності Центру, завдання, функції, порядок організації роботи, структуру Центру, порядок взаємодії з іншими закладами вищої освіти і науковими установа (зокрема, які визначені вищезазначеним наказом МОН), та підрозділами Університету, права та відповідальність тощо.

1.3 Головна мета діяльності Центру – сприяння проведенню наукових досліджень і виконанню науково-технічних (експериментальних) розробок, результати яких мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання, реалізації найбільш важливих і актуальних для держави напрямів розвитку науки і техніки через надання доступу до унікального наукового обладнання вітчизняним та іноземним вченим відповідно до умов визначених у регламенті доступу до наукового обладнання та користування ним.

1.4 Центр створений та діє відповідно Цивільного та Бюджетного кодексів України, Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в науковій та науково-технічній сферах, з урахуванням особливостей, передбачених цим Положенням, Статуту СНАУ, Колективного договору СНАУ, Антикорупційної програми СНАУ, наказів ректора, рішень Вченої ради Університету та цього Положення.

Надання платних послуг здійснюється в межах чинного законодавства України відповідно до статутних можливостей Університету та затвердженого Переліку платних послуг, які надаються Сумським національним аграрним університетом.

1.5 Центр за функціональним розподілом підпорядковується проректору з наукової та міжнародної діяльності та завідувачу науково-дослідної частини Університету, та виконує дослідницьку, планову, управлінсько-організаційну, координаційну контролюючу функції.

1.6 До суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, яким можуть надаватися послуги Центру, належать наукові та науково-педагогічні працівники, студенти, магістри, аспіранти і докторанти, інші вчені, а також наукові установи, заклади вищої освіти, інші юридичні особи незалежно від форми власності, що мають відповідні наукові підрозділи, та громадські наукові організації.

Учасниками Центру є наукові установи та заклади вищої освіти, які уклали договір про спільну діяльність без утворення юридичної особи та без об'єднання вкладів (далі - договір про спільну діяльність) з метою оптимального використання наукового обладнання для проведення досліджень і розробок.

Працівники Центру є безпосередніми учасниками досліджень та діють відповідно до затверджених в установленому порядку посадових інструкцій та Регламенту доступу до наукового обладнання.

1.7 Замовниками послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання можуть бути суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності, які не є учасниками Центру та з якими укладено договір про надання такої послуги.

1.8 Адреса Центру: 40021 , м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160

2. Основні завдання та функції

2.1 Основними завданнями Центру є:

- надання науковцям можливості проводити дослідження на наукових приладах/обладнанні сучасного рівня, яке обслуговується кваліфікованим персоналом, здатним підтримувати обладнання у робочому стані та надавати консультативні послуги;
- забезпечення отримання результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, які мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання;
- підвищення рівня оприлюднення результатів наукових досліджень у виданнях, які індексуються базами даних Scopus та Web of Science Core Collection, та відповідних наукометричних показників;
- сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проєктів за визначеними пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок;
- забезпечення проведення наукових досліджень вченими університету, іншими закладами вищої освіти та науковими установами на сучасному науково-методичному рівні, зокрема із залученням міжнародних наукових партнерів;
- сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву;
- більш широке залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

2.2 Центр відповідно до покладених на нього завдань забезпечує:

- наявність кваліфікованого та компетентного персоналу, який забезпечує технічне обслуговування наукового обладнання, проведення планових та інших робіт на науковому обладнанні;
- технічне обслуговування наукового обладнання, проведення планових та інших робіт на науковому обладнанні;

- інформаційну, технічну, консультаційну, методичну, організаційну підтримку та супроводження планових та інших робіт на науковому обладнанні;
- наявність плану проведення досліджень і розробок у Центрі та графіка його роботи (у разі наявності заявок на проведення досліджень і розробок);
- наявність і дотримання регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним;
- наявність інструкції щодо користування науковим обладнанням;
- відкритий доступ до наукових даних, що отримані за рахунок державних коштів, та їх повторне використання, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром, крім обмежень щодо захисту персональних даних, інформації, прав інтелектуальної власності, національної безпеки;
- належне управління даними досліджень і розробок (дані, що отримані під час проведення досліджень і розробок, повинні зберігатися, архівуватися протягом визначеного періоду, а також бути доступними для перегляду та повторного використання);
- дотримання правил етичної поведінки та академічної доброчесності учасниками Центру;
- дотримання принципу гендерної рівності та принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- захист інформації, авторських та інших майнових і немайнових прав замовників послуг Центру на отримані результати, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром на замовлення суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших установ і організацій незалежно від форми власності;
- надання доступу для проведення наукових досліджень науковим і науково-педагогічним працівникам та особам, що працюють та навчаються в Сумському національному аграрному університеті та вченим з інших закладів вищої освіти, зокрема Миколаївського національного аграрного університету, Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва, Національного університету біоресурсів та природокористування України, та інших закладах вищої освіти і наукових установ;
- надання платних послуг з проведення наукових досліджень в межах чинного законодавства України відповідно до статутних можливостей Університету та затвердженого Переліку платних послуг, які надаються Сумським національним аграрним університетом.

2.3 Користування обладнанням Центру відбувається відповідно до Регламенту доступу на використання наукового обладнання Центру колективного користування науковим обладнанням з новітніх агротехнологій «Лабораторія екологічного землеробства та природокористування» та користування ним.

3. Матеріально-технічна база

3.1 Центр у своїй діяльності використовує матеріально-технічну базу Університету. Обладнання, придбане або передане у тимчасове користування Університетом для потреб функціонування Центру, закріплюється за ним наказом ректора.

3.2 Центр має право у встановленому порядку використовувати

матеріально-технічну базу та обладнання інших структурних підрозділів Університету.

3.3 Матеріально-технічне забезпечення Центру здійснюється за рахунок коштів держбюджетної та/або госпдоговірної (грантової тематики), базового фінансування наукової діяльності університету та інших коштів не заборонених чинним законодавством.

3.4 Контроль за цільовим використанням майна Центру здійснює завідувач Центру. Контроль за цільовим використанням наукового обладнання структурних підрозділів університету здійснюється керівниками цих підрозділів. Збереження наукового обладнання – матеріально-відповідальними особами, що призначаються у встановленому порядку.

4. Управління та кадрове забезпечення

4.1 Керівництво Центром здійснює завідувач Центру, який призначається на посаду та звільняється з неї наказом ректора відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.2 Завідувач Центру безпосередньо підпорядковується завідувачу науково- дослідної частини (далі – НДЧ) та підзвітний проректору з наукової та міжнародної діяльності.

4.3 Завідувач центру:

- здійснює керівництво роботою Центру, несе персональну відповідальність за організацію діяльності Центру;

- організовує діяльність Центру, в тому числі щодо взаємодії із суб'єктами надання послуг, вживає заходів до підвищення ефективності роботи Центру;

- має право вносити ректору Університету пропозиції щодо внесення змін до штатного розпису та структури Центру, підвищення ефективності роботи Центру;

- координує діяльність працівників Центру, контролює якість та своєчасність виконання ними обов'язків;

- організовує інформаційне забезпечення роботи Центру, роботу із засобами масової інформації, визначає зміст та час проведення інформаційних заходів;

- сприяє створенню належних умов праці у Центрі;

- вносить ректору Університету пропозиції щодо матеріально-технічного забезпечення Центру;

- забезпечує навчання працівників Центру;

- здійснює інші повноваження, передбачені законодавством, цим Положенням та посадовою інструкцією;

- завідувач Центру не має права розпоряджатися науковим обладнанням, яке використовується на підставі договору про спільну наукову діяльність учасниками Центру;

- завідувач Центру координує діяльність Центру із керівниками відповідних структурних підрозділів у підзвіті яких знаходиться наукове обладнання.

4.4 Працівники Центру у разі неналежного виконання своїх обов'язків, визначених посадовими інструкціями та цим Положенням, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

4.5 В період відсутності завідувача Центру, його обов'язки виконує один з працівників, призначений ректором, за погодженням з проректором з наукової та міжнародної діяльності, про що видається відповідний наказ.

4.6 Про свою роботу завідувач Центру звітує у встановленому для підрозділів порядку.

4.7 Чисельність працівників Центру встановлюються відповідно до штатного розпису, який розробляється ПФВ з урахуванням типу задіяного обладнання і обсягів заявок на дослідження та затвердженого в установленому порядку.

4.8 Посадова інструкція завідувача Центру розробляється завідувачем НДЧ у відповідності до цього Положення, яка затверджується наказом ректора Університету.

Завідувач Центру розподіляє обов'язки між працівниками Центру та розробляє їх посадові інструкції, які затверджуються наказом ректора Університету.

4.9 У структурі Центру можуть створюватися наукові групи, секції для виконання робіт за окремими тематичними напрямками.

5. Учасники Центру та порядок надання доступу до наукового обладнання для проведення досліджень і розробок

5.1. Учасники Центру укладають договір про спільну діяльність без утворення юридичної особи та без об'єднання вкладів.

5.2. Договір про спільну діяльність може містити відомості про склад учасників, їх права та обов'язки, пріоритетні напрями діяльності, їх повноваження та порядок прийняття ними рішень, порядок фінансування витрат за таким договором, порядок прийняття нових учасників та виходу із складу учасників, порядок припинення дії договору. Договір про спільну діяльність встановлює види робіт та послуг і перелік наукового обладнання, яке використовуватимуть учасники, строк їх роботи у Центрі та кошторис витрат за послуги з користування науковим обладнанням.

5.3. Умови договору про спільну діяльність, у тому числі координація спільних дій учасників або ведення спільних справ, правовий статус виділеного для спільної діяльності майна, покриття витрат та збитків учасників, їх участь у результатах спільних дій та інші умови визначаються за домовленістю сторін, якщо інше не встановлено законодавством.

5.4. Учасники Центру мають право на доступ до наукового обладнання та отримання послуг з використання наукового обладнання відповідно до договорів про спільну діяльність та встановленого кошторису витрат за послуги з користування науковим обладнанням, який повинен включати витрати на оплату комунальних послуг у приміщенні, в якому розташований Центр, виплату заробітної плати працівникам Центру, які задіяні до надання послуг (виконання робіт), витрати на амортизацію наукового обладнання.

5.5. Доступ до роботи з науковим обладнанням надається працівникам Центру, які попередньо пройшли відповідне навчання та тренінги. Доступ до роботи з науковим обладнанням може надаватися учасникам Центру під наглядом фахівців з обслуговування наукового обладнання за умови їх безпосередньої участі у проведенні досліджень і розробок та поінформованості учасника Центру щодо правил роботи з науковим обладнанням. Правила роботи з науковим обладнанням внесені до інструкції щодо користування науковим обладнанням та встановлюються керівництвом Центру відповідно до технічного паспорта наукового обладнання.

5.6. Учасники Центру зобов'язані дбайливо ставитися до наукового обладнання. Недотримання учасниками Центру інструкції щодо користування науковим обладнанням може бути підставою для розірвання договору про спільну

діяльність та виходу із складу учасників Центру. У разі пошкодження або знищення наукового обладнання учасник Центру зобов'язаний відшкодувати збитки Центру.

При опублікуванні результатів здійснених у Центрі вимірювань/досліджень у вигляді статей, тез, монографій, дисертацій, звітів, іншого інформаційного матеріалу замовник має вказувати назву Центру, назву приладу та іншу інформацію, необхідну для висвітлення методики досліджень.

5.7. Забезпечення доступу учасників Центру та замовників послуг з проведення досліджень і розробок до відкритих дослідницьких даних та їх описів здійснюється шляхом їх розміщення в електронних депозитаріях Центру або на інших локальних і мережевих інформаційних ресурсах.

5.8. Учасники Центру у разі неналежного виконання своїх обов'язків, визначених Положенням про Центр, договором про спільну діяльність та вимогами законодавства, несуть відповідальність згідно із законом.

5.9. Розмір заподіяної Центру матеріальної шкоди встановлюється:

- у разі заподіяння Центру матеріальної шкоди за фактичними витратами - на підставі даних бухгалтерського обліку виходячи з балансової вартості (собівартості) матеріальних цінностей (наукового обладнання) та вирахування нормального зносу згідно з установленими нормами;

- за ініціативою однієї із сторін - шляхом проведення експертизи. Обов'язок щодо сплати вартості експертизи покладається на сторону, що ініціювала її проведення.

Заподіяні збитки відшкодовуються у повному обсязі.

У разі недосягнення згоди щодо розміру чи порядку відшкодування заподіяної шкоди спори вирішуються у судовому порядку.

6. Організація діяльності

6.1 Діяльність Центру базується на затверджених планах роботи, завданнях вищих посадових осіб, заявках (за затвердженою формою) від структурних підрозділів університету (передусім кафедр) та замовленнях фізичних і юридичних осіб.

6.2 Умови доступу до наукового обладнання Центру та користування ним, як представниками університету, так і інших закладів вищої освіти, визначаються Регламентом, який затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

7. Фінансування діяльності

7.1 Центр має кошторис доходів і видатків, штатний розпис – у межах штатного розпису університету по програмі «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» (КПКВК 2201390).

7.2 Фінансування діяльності Центру здійснюється за рахунок коштів загального та/або спеціального фонду, в тому числі інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

7.3 Надання платних послуг здійснюється на підставі договорів із замовниками, які укладаються та узгоджуються у встановленому порядку.

7.4 Виконання договорів на надання платних послуг обліковується у

встановленому для цих видів діяльності порядку. При цьому кошториси витрат на надання послуг (виконання робіт) розробляються НДЧ згідно діючої нормативної бази університету.

7.5 Оплата наданих послуг Центром здійснюється у безготівковій формі на рахунок Університету у встановленому порядку.

7.6 Бухгалтерський облік та фінансові операції забезпечуються відповідними підрозділами Університету у встановленому порядку.

7.7 Кошти Центру, отримані від наукової діяльності з виконання договорів із науково-консультаційного та інформаційного обслуговування юридичних і фізичних осіб, впровадження результатів досліджень і розробок спільної науково-виробничої діяльності є власними коштами університету.

7.8. Використання коштів Центру проводиться на основі кошторису доходів та видатків.

7.9. Оплата праці працівників здійснюється згідно штатного розпису за рахунок коштів спеціального та/або загального фонду.

8. Звітність Центру

8.1 Усі користувачі Центру до 15 грудня подають звіт про проведені дослідження завідувачу Центру.

8.2 Користувачі Центру несуть особисту відповідальності про достовірність поданої інформації до звіту.

8.3 Завідувач НДЧ в загальному річному звіті представляє дані про роботу Центру.

9. Прикінцеві положення

9.1 Центр реорганізується або ліквідується рішенням вченої ради Університету, яке приймається за поданням ректора Університету.

9.2 Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора за рішенням вченої ради Університету. У такому ж порядку дія Положення скасовується.

9.3 Положення (змін та доповнення) набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора, якщо інше не передбачається тим же наказом.

Завідувач Центру колективного
користування науковим обладнанням з
новітніх агротехнологій
«Лабораторія екологічного
землеробства та природокористування»

Людмила ВАРЕНИК

ПОГОДЖЕНО:

**Проректор з наукової та
міжнародної діяльності**

(підпис)

Юрій ДАНЬКО

**Проректор з економічної
та господарської
діяльності**

(підпис)

Микола КОВАЛЕНКО

Головний бухгалтер

(підпис)

Наталія МАЗІНА

**Начальник
планово-фінансового
відділу**

(підпис)

Наталія ЖУРБЕНКО

**Завідувач
науково-дослідної
частини**

(підпис)

Роман ЯРОЩУК

**Начальник юридичного
відділу**

(підпис)

Оксана МИКИТЕНКО

**Провідний фахівець з
питань запобігання та
виявлення корупції**

(підпис)

Михайло ПИРХА